

Δράσε για την εξάλειψη της Εμπορίας Ανηλίκων!

Η εμπορία ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου του Παλιέρμο, ορίζεται ως:

Η στρατολόγηση, μεταφορά, μετακίνηση, υπόθαλψη/παροχή καταλύματος ή παραλαβή/υποδοχή προσώπων, μέσω απειλής ή χρήσης βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, απαγωγής, παραπλάνησης, εξαπάτησης, κατάχρησης εξουσίας ή ευάλωτης θέσης ή παροχής/αποδοχής χρημάτων ή/και προνομίων για την εξασφάλιση της συγκατάθεσης ενός ατόμου που έχει τον έλεγχο επί ενός άλλου ατόμου, με σκοπό την εκμετάλλευση. Αν έχουν χρησιμοποιηθεί τα παραπάνω μέσα, τότε τυχόν συναίνεση του θύματος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Οι ανήλικοι αναγνωρίζονται ως θύματα εμπορίας ακόμα και όταν έχουν συναινέσει στην εκμετάλλευσή τους (και χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί κάποιο εξαναγκαστικό ή παραπλανητικό μέσο), καθώς η συναίνεσή τους δε λαμβάνεται υπόψη ακριβώς επειδή είναι ανήλικοι. Στην περίπτωση που ένα παιδί έχει επίγνωση της κατάστασης, είναι δυνατόν να εξακολουθεί να συναινεί οικειοθελώς, πιστεύοντας ότι κάτι τέτοιο αποτελεί επιθυμία των γονέων ή κηδεμόνων του.

Πώς μπορεί να ανιχνευθεί ένα θύμα εμπορίας ανθρώπων;

- Σας το αποκαλύπτει το ίδιο
- Εντοπίζετε ενδείξεις που το υποδηλώνουν
- Μπορεί να σας παραπεμφθεί για εξέταση

Να θυμάστε:

- Οι ανήλικοι που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων διατρέχουν υψηλό κίνδυνο εξαφάνισης
- Οποιαδήποτε υποψία για εμπορία ανθρώπων οφείλουμε να την διερευνούμε άμεσα
- Τα παιδιά είναι απίθανο να αποκαλύψουν από μόνα τους ότι είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς σπάνια αυτο-αναγνωρίζονται ως θύματα εμπορίας. Εξάλλου, έχουν λάβει και οδηγίες να μην λένε τι τους συμβαίνει
- Τα παιδιά θύματα εμπορίας μπορεί να μην αποκαλύψουν τι τους συμβαίνει στο προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης από φόβο, ντροπή, γιατί δεν μιλούν ελληνικά, ή γιατί δεν έχουν την ευκαιρία αφού είναι συνεχώς συνοδευόμενα από ενήλικα
- Η σχολαστική έρευνα των επαγγελματιών για την κατάσταση του παιδιού μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο της εξαφάνισής του – Κάτι τέτοιο απαιτεί συνεργασία πολλών και εξειδικευμένων φορέων!
- Αντίγραφα στοιχείων ταυτότητας θα πρέπει πάντοτε να κρατούνται τόσο για το παιδί, όσο και για τον/τους ενήλικα/ες που το συνοδεύουν, και όπου είναι δυνατόν να κρατείται φωτογραφική καταγραφή
- Ο διακινητής συχνά παρουσιάζεται ως συγγενής
- Προτείνεται καταγραφή όλων των διευθύνσεων (μόνιμης κατοικίας και διακοπών καθώς και των διευθύνσεων συγγενών/φίλων που επισκέπτονται στη χώρα) και των στοιχείων επικοινωνίας
- Όταν υπάρχει υπόνοια εμπορίας, η εξέταση του παιδιού θα πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς την παρουσία του ενήλικα/φροντιστή (ο οποίος για κανέναν λόγο δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως διερμηνέας)
- Πληροφορίες που παρέχονται από το παιδί και από τον ενήλικα πρέπει να συγκρίνονται και να ελέγχονται προσεκτικά για τυχόν ασυνέπειες
- Αν ένα άτομο που υποψιάζεστε ότι είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων σας αναφέρει ότι είναι ενήλικο ή ανήλικο αλλά εσείς υποψιάζεστε ότι δεν λέει την αλήθεια, αντιμετωπίστε το σαν να είναι ανήλικο
- Ζητήστε βοήθεια από εξειδικευμένους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε θύματα εμπορίας ανθρώπων
- Αν θεωρείτε ότι είναι απαραίτητο, χρησιμοποιήστε διερμηνέα για να επικοινωνήσετε με το παιδί. Σε αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιήστε κάποιον ανεξάρτητο, εγκεκριμένο, επαγγελματία διερμηνέα

Ενδείξεις που καθιστούν απαραίτητη την περαιτέρω διερεύνηση:

1. Θέματα υγείας που αντιμετωπίζουν συχνά τα ανήλικα θύματα:

- Σωματικά τραύματα που δεν έχουν αντιμετωπιστεί όπως θα έπρεπε ή θα αναμενόταν
- Ενδείξεις σωματικής και/ή σεξουαλικής κακοποίησης-παραμέλησης. Έλλειψη ιατρικής φροντίδας σε περίπτωση εγκυμοσύνης
- Ενδείξεις για χρήση ναρκωτικών ουσιών και/ή αλκοόλη
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Σημάδια στο σώμα ή τατουάζ που υποδηλώνουν «ιδιοκτησία»
- Αυτοτραυματισμοί, κοψίματα, αυτοκαταστροφική συμπεριφορά

2. Χαρακτηριστικά των σχέσεων του ανήλικου με το περιβάλλον του:

- Ο ανήλικος συνοδεύεται από ενήλικα ο οποίος ενδέχεται να μην είναι ο νόμιμος κηδεμόνας του και ο οποίος επιμένει να παραμένει μαζί του συνεχώς
- Υποψία ότι η σχέση μεταξύ του ενήλικα και του παιδιού δεν είναι αυτή που ισχυρίστηκαν (π.χ. υποψιάζεστε ότι δεν είναι στενός συγγενής, όπως δηλώθηκε)
- Αντικρουόμενες πληροφορίες που παρέχονται από το παιδί ή τον ενήλικα (για την υγεία, σχέσεις, τόπο κατοικίας, χρονικό διάστημα παραμονής στη χώρα)

3. Ενδείξεις στη συμπεριφορά του παιδιού:

- Ο ανήλικος ισχυρίζεται ότι παραμένει στη Ελλάδα πολλά χρόνια, ωστόσο δεν πάει σχολείο και δεν έχει μάθει την τοπική γλώσσα και κουλτούρα
- Φαίνεται υπερβολικά ώριμος για την ηλικία του
- Εμφανίζεται φοβισμένος ή νιώθει άβολα στην παρουσία του ενήλικα που παρουσιάζεται ως το πρόσωπο φροντίδας του
- Φαίνεται να καθοδηγείται ή να ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες κάποιου
- Είναι αποσυρμένος/ φαίνεται να φοβάται να μιλήσει στο προσωπικό υγείας, πρόνοιας, και άλλων φορέων
- Έχει υπερβολικούς φόβους / αγωνίες, ενδείξεις ψυχικού τραύματος
- Δείχνει αδυναμία ή απροθυμία να δώσει λεπτομέρειες για την κατάστασή του - διεύθυνση, ιατρικό ιστορικό
- Μπορεί να έχει λίγα είδη ρουχισμού, ρούχα ακατάλληλα για την ηλικία του (π.χ. που παραπέ-

μπουν σε ενήλικο ντύσιμο) ή να βρίσκονται στην κατοχή του χρήματα, ακριβά ρούχα, κινητά τηλέφωνα χωρίς κάποια αληθοφανή εξήγηση (η παροχή υλικών αγαθών στο θύμα σχετίζεται με το happy trafficking)

4. Ενδείξεις που παραπέμπουν απευθείας σε εκμετάλλευση ανήλικου:

- Ο ανήλικος ισχυρίζεται ότι έχει πέσει θύμα εκμετάλλευσης – σεξουαλικής εκμετάλλευσης, επαιτείας, εξαναγκασμένης εργασίας (σε σπίτια, αγρούς, εργοστάσια, βιοτεχνίες, βιομηχανίες), καταναγκαστικής διακίνησης ναρκωτικών ουσιών, καταναγκαστικής συμμετοχής σε άλλες παράνομες πράξεις
- Ο ανήλικος ισχυρίζεται ότι βρίσκεται σε δεσμό χρέους, ή ότι «χρωστάει» χρήματα σε άλλους (π.χ. ταξιδιωτικό κόστος), ή ότι τρίτο άτομο του αποσπά χρήματα που ο ίδιος κερδίζει με την εργασία του
- Σωματικά συμπτώματα που υποδεικνύουν ότι ο ανήλικος εργάζεται - κόπωση, πόνοι στη μέση και ροζιασμένα χέρια (που συχνά σχετίζονται με χειρωνακτική εργασία, σε αγρούς και αλλού), ερεθισμοί της επιδερμίδας, πονοκέφαλοι, αναπνευστικά προβλήματα
- Ενδείξεις για σεξουαλική εκμετάλλευση (ενδυμασία που παραπέμπει σε δραστηριότητες σχετικές με την πορνεία, το περιεχόμενο της ομιλίας του περιορίζεται σε θεματολογία/λέξεις σχετικές με το σεξ κ.α.)

Που μπορείτε να αναφέρετε περιπτώσεις πιθανής εμπορίας ανηλίκων:

1107 (ώρο το 24ωρο) ΕΚΚΑ – Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας

100 (ώρο το 24ωρο) Ελληνική Αστυνομία, Άμεση Δράση

210 99 19 040 (Αθήνα) Διεθνής Οργανισμός Μεταναστευσης (ΔΟΜ)

2610 240 196 (Πάτρα)

210 67 26 462, 210 67 26 463 Υπατη Αρχουσία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες

1056 (ώρο το 24ωρο) Το Χαμόγελο του Παιδιού

210 82 13 704 (Δευτέρα - Παρασκευή, 09:00 - 17:00) Εθνική τμήση γρμηή για τα παίδα SOS

210 38 00 990 (Δευτέρα - Παρασκευή, 08:30 - 15:00) Ελληνικό Σύμβουλο για τους Πρόσφυγες

1109 (ώρο το 24ωρο) Α21 (Θεσσαλονίκη)

ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΦΟΡΕΙΣ

ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Γενικά, αν υποψιάζεστε την ύπαρξη εμπορίας ανηλίκων:

- Μην μοιραστείτε τις ανησυχίες σας με κανένα από τα άτομα που συνοδεύουν το παιδί
- Σχεδιάστε την καλύτερη δυνατή παροχή υπηρεσιών για το παιδί, και αν είναι απαραίτητο παραπέμψτε
- Όταν μιλάτε με το παιδί διαβεβαιώστε το ότι είναι ασφαλές
- Μην δίνετε υποσχέσεις που δεν μπορείτε να κρατήσετε
- Μην κάνετε επικρίσεις προς το παιδί, ή για τους εθελήκτες που το συνοδεύουν
- Δώστε χρόνο στο παιδί να μοιραστεί την εμπειρία του
- Μην αφήνετε ανησυχίες που μπορεί να έχετε σχετικά με πολιτισμικές πεποιθήσεις να σας εμπόδισουν από το να πραγματοποιήσετε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση σχετικά με την ασφάλεια
- Μιλήστε με τον αρμοστή/μέλο της υπηρεσίας σας, τους συναδέλφους ή άλλους αρμόδιους φορείς για υποστήριξη και συμβουλές

Σε όλες τις περιπτώσεις, εμπορεύεστε την **επαγγελματική σας κρίση** και παράξενα άρθρα, αν υποψιάζεστε ότι κάτι δεν πάει καλά με κάποιο παιδί. Είναι συνήθως ένας συνδυασμός παραγόντων που οδηγούν σε αυτές τις καταστάσεις, για να είναι εύκολο να ελεγχθούν οι ανησυχίες.

Δράση για την εξάλειψη της Εμπορίας Ανηλίκων!

Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας
Κέντρο για τη Μελέτη και την Πρόληψη της Κακοποίησης - Παραμέλησης των Παιδιών

Φωκίδος 7, 115 26, Αθήνα, Τηλ. 210.77.15.791, 210.77.93.648

E-mail: ich_dos@otenet.gr

Ιστοσελίδα: www.ich-mhsw.gr

Co-funded by the Prevention of and Fight against Crime Programme of the European Union

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε με την οικονομική υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε. Αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο της φέρουν οι συγγραφείς και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι απηχεί απόψεις της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.